

Ikast-Brandes andet forsøg

Først var der én, nu er der mange. Flere og flere kommuner har tilsluttet sig det, de i Ikast-Brande Kommune startede i 2019: At arbejde i selvstyrende teams, der leverer hjemmepleje og hjemmesygepleje. Kommunen startede forsøget med teams i privat regi og fortsætter nu kommunalt.

Sygeplejersken 2022 ; (5): 30-31. Temaer

Diana Mammen , journalist

Allerede i 2016 var Ikast-Brande Kommune interesseret i arbejdsmetoden med selvstyrende teams, efter at byrådet på en studietur besøgte Holland og fik syn for sagen. Tre år senere, i 2019, henvendte Lokalpleje Danmark sig til kommunen, og det blev startskuddet til et pilotprojekt, hvor den private leverandør i et afgrænset geografisk område, Bording og Engesvang, via selvstyrende og tværfaglige teams skulle levere hjemme- og sygepleje.

”Politikerne var meget optagede af denne nye måde at arbejde på, og jeg synes også, de var modige at kaste sig ud i det første danske Buurtzorg-projekt,” fortæller Karen Heebøll, På Tværs-direktør for sundhed og ældre i Ikast-Brande Kommune med reference til navnet på den hollandske model. Projektet skulle have løbet indtil udgangen af 2022, men da Lokalpleje Danmark gik konkurs i august 2021, stoppede projektet før tid.

”Vi kastede os ud i noget, der var rigtig svært. Og tilmed under Corona. Det var trist og ærgerligt med konkursen, men den havde ikke noget at gøre med, hvordan projektet forløb,” fortæller Karen Heebøll, der til trods for den afkortede projektperiode, alligevel blev bestyrket i, at arbejdet i teams kunne noget.

Gode resultater

Karen Heebøll er ikke i tvivl om, at Lokalpleje Danmark gjorde deres for, at teams-strukturen fungerede. De nåede da også at skabe resultater, som både borgere og medarbejdere var tilfredse med. Bl.a. ved at tænke sygepleje og hjemmepleje tættere sammen, så der blev skabt en attraktiv arbejdsplads med fokus på øget nærvær og omsorg for de ældre.

DSR: Gode perspektiver

Hos Dansk Sygeplejeråd, Kreds Midtjylland følger kreds næstformand Hanne Holst Long interesseret med i arbejdet med selvstyrende teams i Ikast-Brande Kommune. Hun ser gode perspektiver i de selvstyrende teams, hvis der sørges for, at de rette forudsætninger for medarbejderne er til stede.

”Selvom teamet er selvstyrende, er et tydeligt ledelsesansvar og overholdelse af arbejdstidsregler afgørende elementer. Derfor er Ikast-Brande Kommunes nye model, hvor man er tilknyttet et geografisk område, et godt udgangspunkt. I det tidligere forsøg med afprøvning af modellen i selvstyrende teams ved det private firma Lokalpleje Danmark lykkedes det ikke at opnå enighed om overenskomst for firmaet, der som minimum ville sikre løn- og ansættelsesvilkår svarende til de kommunale sygeplejersker,” forklarer Hanne Holst Long.

Kræver tid og ressourcer

Hanne Holst Long understreger, at det aldrig må blive den enkelte medarbejder, der betaler med fritid uden løn for at afprøve nye organisationsformer. Det er derfor afgørende, at der ved en omorganisering tilføres ekstra økonomi.

”En ny arbejdsform kræver både tid og ressourcer at implementere, hvis den i sidste ende skal blive en succes. Derfor vil vi i Kreds Midtjylland følge med i projekt Erantis i Ikast-Brande Kommune og løbende give vores input til, hvordan man bedst muligt sikrer faglig forsvarlighed og et ordentligt arbejdsmiljø i de selvstyrende teams,” siger Hanne Holst Long.

”Vi står et sted, hvor der er stadig stigende

forventninger til, hvad vi skal løfte af sundhedsopgaver i kommunen. Så hvordan gør vi tingene endnu bedre sammen med alle faggrupper og med borgeren i fokus. De steder, hvor borgerne har brug for meget støtte og mange faglige kompetencer over et langt forløb, der er teams vejen frem,” siger Karen Heebøll.

Mere læring

At arbejde i teams var på vej frem flere steder i Ikast-Brande Kommune, for allerede inden Lokalpleje Danmark gik konkurs, ansøgte kommunen om at få del i Sundhedsstyrelsens pulje til at styrke omsorg og nærvær i ældreplejen. Og det at samarbejde på tværs af faggrupper havde man også allerede fokus på, fortæller Dorthe Iversen. Hun er projektleder i Erantis, som er kommunens projekt med arbejdet i teams:

”I december 2019 blev alt syge- og hjemmepleje samlet for at understøtte et større samarbejde mellem de to. Buurtzorg har også givet os en idé om, hvordan man kan arbejde mere og bedre sammen på tværs af faggrupper. På den baggrund skrev vi ansøgningen til Erantis,” fortæller hun. Intentionen med projekt-Erantis er at tage de gode ting fra Buurtzorg og se på, hvordan man kan arbejde med det i en dansk kontekst.

SYGEFRAVÆR I TO KVARTALER (4.K 2020 OG 1.K 2021)

Sygefravær i Ikast-Brande Kommunes hjemme- og sygepleje sammenlignet med Lokalpleje Danmark og landet som helhed.

	IKAST-BRANDE KOMMUNE		LOKALPLEJE DANMARK		HELE LANDET	
	Q4-20	Q1-21	Q4-20	Q1-21	Q4-20	Q1-21
SYGEPLEJERSKER	6,81	4,15	1,9	2	6,6	6,56
SOCIAL - OG SUNDHEDSASSISTENTER	11,98	9,21	1,6	4,5	8,81	8,68
SOCIAL - OG SUNDHEDSHJÆLPERE	18,75	19,33			8,8	8,84
ANDRE*	0	0			9,34	9,31
UFAGLÆRTE	18,03	4,3			6,79	6,19

Note: *hjemmehjælpere og sygehjælpere.

Kilde: Forsøg med Buurtzorg-modellen i Ikast-Brande Kommune – Midtvejsevaluering af forsøg med Lokalpleje i Bording-Engesvang, VIVE, 2021

Vejviser

Ved at være inddelt i fire såkaldte læringscirkler af hver otte medarbejdere, er det medarbejderne selv, der planlægger og udfører prøvehandlinger.

”Det gør de for at finde ud af, hvad der fungerer. Og vi er nu der, hvor nogle af de prøvehandlinger, der fungerer godt, bliver til anbefalinger, resten af kommunens hjemme- og sygepleje kan følge,” forklarer sygeplejerske og projektkonsulent, Katrine Hounsgaard.

”Projekt-Erantis’ prøvehandlinger har det for øje at skabe mere tværfaglighed, borger-involvering og selvbestemmelse,” fortæller hun om de fire læringscirklers arbejde, hvor én gruppe bl.a. har arbejdet med at opnå mere kontinuet.

”To sygeplejersker startede med at kigge på næste dags køreliste. Så var der tid og ro til at sikre sig, at borgerne, i det omfang det var muligt, fik besøg af personer, de i forvejen kender,” fortæller Katrine Hounsgaard om den prøvehandling, der allerede er skaleret op i kommunen. ”Selvom det kan se ud som om, at nogle sygeplejersker har mange borgere på deres liste, så kan det lade sig gøre, fordi de kender dem,” pointerer hun.

Små skridt

”Siden januar har vi haft gang i en prøvehandling om at etablere et fast team med 13 medarbejdere fra hjemmeplejen og tre fra sygeplejen. At lære noget nyt og forandre sig tager tid, så derfor har vi brug for nogle i praksis, som kan afprøve teams-modellen, inden der skal implementeres teams i hele hjemme- og

sygeplejen," forklarer Dorthe Iversen. Både hun og Katrine Hounsgaard oplever, at medarbejderne godt kan se meningen i at arbejde i teams:

"De vil gerne arbejde tættere sammen, så teams er det, der arbejdes hen imod, da der er en parathed mod at arbejde på tværs," fortæller de.

Dorthe Iversen og Katrine Hounsgaard vil ikke forhaste noget. Det er tværtimod en styrke med små skridt, så man er sikker på at bevæge sig i den rigtige retning, påpeger de.

TEMA: SELVSTYRENDE TEAMS

Selvstyrende teams bliver testet i stor stil

Der er ændringer på vej i ældre- og hjemmesygeplejen i landets kommuner. For mange er begyndt at arbejde i faste, selvstyrende teams, hvor man som sygeplejerske arbejder med de samme kollegaer og besøger de samme borgere. En velkommen kulturændring, lyder det fra dem, der er begyndt med den nye arbejdsmetode.

Læs i dette nummer af Sygeplejersken:

Der er ændringer på vej i ældre- og hjemmesygeplejen i landets kommuner. For mange er begyndt at arbejde i faste, selvstyrende teams, hvor man som sygeplejerske arbejder med de samme kollegaer og besøger de samme borgere. En velkommen kulturændring, lyder det fra dem, der er begyndt med den nye arbejdsmetode.

Læs i dette nummer af Sygeplejersken:

- [Kulturændring i hjemmesygeplejen: Teams og tværfaglighed viser vej](#)
- [Tilrettelægger efter borgerens behov](#)
- [I Ringsted falder alle brikkerne på plads](#)
- [Selvstyrende teams bobler frem](#)
- [Ikast-Brandes andet forsøg](#)
- [Teams sikrer tværfaglig overskuelighed](#)
- ["Vi følger det tæt"](#)

Emneord:

Hjemmesygepleje

Tværfaglighed